

Hantering av patient med skyddade personuppgifter eller gömda personer

Inledning

Denna rutin ger instruktioner för omhändertagandet av patienter med skyddade personuppgifter och av gömda personer. Enligt SOSFS 2008:14 skall rutiner finnas för att säkerställa möjligheten att föra patientjournal när en patient har skyddade personuppgifter (3 kap. 5 § SOSFS 2008:14).

Inom hälso- och sjukvården och tandvården är personuppgifter om patienter alltid sekretessreglerade enligt 25 kap 1 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Likaså omfattas personuppgifterna av särskilda regler om inre sekretess enligt kap 4 Patientdatalagen (2008:355).

Normalt är personuppgifter i folkbokföringsregistret offentliga. Olika hotbilder kan emellertid föranleda att dessa måste skyddas. Person med skyddade personuppgifter har själv ansvaret för att informera avdelning/mottagning om att de har skyddade personuppgifter. Tre nivåer av skydd förekommer:

1. Sekretessmarkering, s.k. sekretesskyddad adress

Regleras i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid ansökan kan skattemyndigheten besluta om sekretessmarkering. Denna löper under ett år, därefter görs en ny prövning. Sekretessmarkering innebär en markering för särskild prövning i folkbokföringsdatabasen. Den sekretesskyddade är informerad om att i sina kontakter med myndigheter kunna uppvisa ett meddelande från skattemyndigheten om erhållet skydd. I Cosmic redovisas personer med sekretessmarkering med termen "Skyddade personuppgifter". I tandvårdens journalsystem T4 markeras med "Personuppgift skyddad".

2. Kvarskrivning

Regleras i folkbokföringslagen. Om det finns särskilda skäl kan man enligt 16 § folkbokföringslagen vid flyttning bli "kvarskriven på den gamla orten". Detta används då det föreligger allvarliga hot/förföljelser och då sekretessmarkering inte ger tillräckligt skydd. Personens gamla adress tas bort och registreras som "på församlingen skriven", på den gamla orten, skatteverkets adress anges som postadress. Vissa typer av samhällsservice är knuten till folkbokföringsdatabasen. Den som är kvarskriven är i folkbokföringsregistret registrerad med sitt personnummer men den nya adressen blir aldrig registrerad i folkbokföringen och sprids därmed inte till andra myndigheter. Kvarskrivning löper i högst tre år, därefter görs ny prövning av Skattemyndigheten. Den som är kvarskriven har rätt att få vård var han/hon än befinner sig och är informerad om att kunna uppvisa kvarskrivningsbeslutet i kontakter med myndigheter. Kvarskrivning redovisas som "Skyddade personuppgifter" i Cosmic. I tandvårdens journalsystem markeras med "Personuppgift skyddad".

3. Fingerade personuppgifter s.k. identitetsbyte

Vid särskilt allvarlig hotbild kan fingerade personuppgifter bli aktuellt. Det innebär nya identitetsuppgifter som ett nytt namn och nytt personnummer. Skyddet används enbart i undantagsfall, som en sista utväg efter att andra mindre omfattande åtgärder prövats.

Ytterligare information om skyddsnivåerna finns att läsa på skatteverkets hemsida

www.skatteverket.se

Enligt SOSFS 2008:14 skall rutiner finnas för att säkerställa möjligheten att föra patientjournal när en patient har skyddade personuppgifter (3 kap. 5 §).

Vårdkontakt vid skyddade personuppgifter

- Person med skyddade personuppgifter har själv ansvaret för att informera avdelning/mottagning om att de har skyddade personuppgifter.
- Registrera eller dokumentera inte adressuppgifter vare sig i patientjournal eller register.
- Vid kontaktregistrering skall det registreras att upplysningar inte får lämnas ut samt vid registrering av kommun och län anges personens tidigare ort. Se punkt 2 Kvarskrivning.
- Upprätta anpassade och säkra rutiner för varje enskild patient under aktuell vårdtid som att utse kontaktpersoner och att aldrig ropa upp patientens namn i samband med besök.
- Begränsa antal personal som är involverad i patient. Prata aldrig om aktuell patient annat än med berörd personal i enrum.
- Det går inte att använda e-recept. Se därför till att det finns möjlighet att skriva ut pappersrecept.
- Vid utskrivning och hemresa skall patienten åka enskilt om behov av sjukresetransport föreligger.
- För att underlätta och säkerställa kontakt mellan patienten och sjukvården skall patienten tilldelas telefonnummer till vårdenheten, dit han eller hon kan vända sig för besked om provsvar, inläggning, epikris mm.
- Informera patienten om möjlighet att få sin journal spärrad. Journalenheten CESÅ hanterar frågor och begäran om spärr av journal och kontaktas på 018-611 62 00, tonval 1.
- Brev till patient med skyddade personuppgifter inom Sverige eller utomlands ombesörjs via Skatteverkets förmedlingsservice enligt särskilda rutiner för detta. Läs mer på Skatteverkets webbplats.
<http://www.skatteverket.se/privat/folkbokforing/skyddadepersonuppgifter/postformedling.4.1a098b721295c544e1f800028789.html>

Vårdkontakt vid allvarlig hotbild

- Sekretessmarkering eller kvarskrivning innebär inte att personnummer är skyddat. Reservpersonnummer för att skydda identiteten vid registrering i Cosmic eller andra vårdssystem kan bli aktuellt. Beslut om detta tas av överläkare. I första hand skapar enheten själv ett reservpersonnummer. Om detta inte fungerar kontaktas Cosmic support för hjälp att skapa numret, dygnet runt på Minicall 0740-40 48 05.
- Observera att patientens riktiga personnummer eller namn under inga omständigheter får registreras i något av våra personregister eller journalsystem. De lämnade personuppgifterna ska förvaras på säker plats och hanteras av utsedd person.
- Upprätta säkra och anpassade rutiner för varje enskild patient under aktuell vårdtid för t.ex. tidbokning, att utse kontaktperson och att aldrig ropa upp patientens namn i samband med besök.
- Kontakt med annan sjukvårdsinrättning eller myndighet ska alltid ske av utsedd kontaktperson. Motring vid förfrågan från annan sjukvårdsinrättning eller myndighet.
- Återgår person till sin ursprungliga personidentitet ankommer det på personen i fråga att kontakta myndigheter för att få de händelser som finns registrerade i datorsystem under skyddade personuppgifterna sammankopplade med de ursprungliga personuppgifterna.

Gömnda personer som vistas i Sverige

Gömnda personer är de som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd. Det kan vara personer som fått avslag på sin uppehållsansökan men också de som tagit sig till landet utan att ha någon avsikt att ansöka om uppehållstillstånd. De har rätt till vård vid behov vilket regleras i Hälso- och sjukvårdslagen.

Vårdkontakt för gömnda personer

- Personer som saknar LMA-kort har endast rätt till akut vård. (Som bevis på att person är inskriven vid en mottagningsenhet och har rätt att vara i Sverige får hon/han under väntetiden ett LMA-kort med namn och foto).
- När behov av akut vård inte föreligger kan patienten hänvisas till Cosmos flyktingmottagning.

Extra loggkontroller

När vårdkontakten avslutas för en patient med skyddade personuppgifter har verksamhetschefen ansvar för att initiera en extra loggkontroll, se ”Regelverk avseende hantering av loggrapporter samt åtgärder vid dataintrång”

Inom Landstinget i Uppsala län lämnas information av följande

- Verksamhetschef Kvinnofridsenheten
- Landstingsjurist
- Chefläkare
- Informationssäkerhetsansvarig
- Cosmic support (Minicall 0740-40 48 05)

Rutinen godkänd av

- Annika Brehmer, chefläkare
- Pia Gabre, cheftandläkare
- Åsa Witkowski, verksamhetschef Kvinnofridsenheten
- Mats Holmberg, landstingsjurist